

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 623/2023
18.01.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Хасида Тафиловић, адвокат из ..., против туженог Adria Media Group д.о.о. Београд, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Александар Петровић, адвокат из ..., ради повреде ауторског права и накнаде штете, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Апелационог суда у Београду и Вишег суда у Београду, на седници одржаној 18.01.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, стварно је надлежан Апелациони суд у Београду.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Гж4 162/23 од 04.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђено решење садржано у ставу првом изреке пресуде Вишег суда у Београду П4 51/23 од 30.05.2023. године. Ставом другим изреке, укинута је пресуда Вишег суда у Београду П4 51/23 од 30.05.2023. године у ставу трећем и петом изреке и у том делу предмет враћен истом суду на поновно суђење.

Виши суд у Београду је изазвао сукоб надлежности уз пропратни акт П4 439/23 од 27.11.2023. године и тражио да Врховни суд реши настали сукоб надлежности и утврди стварну надлеженост суда за поступање у овом поступку, с обзиром на то да је у овој правној ствари Апелациони суд у Београду већ једном укинуо првостепену пресуду решењем Гж4 113/21 од 29.12.2022. године.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности Врховни суд је, на основу члана 22. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), утврдио да је за поступање у овом поступку стварно надлежан Апелациони суд у Београду.

Одредбом члана 387. став 3. ЗПП прописано је да у случају да је првостепена пресуда већ једном била укинута, другостепени суд не може да укине пресуду и упуту предмет првостепеном суду на поновно суђење.

Одредбом члана 383. став 4. ЗПП, прописано је да ће другостепени суд да закаже расправу и одлучи о жалби и захтевима странака када је у истој парници првостепена пресуда већ једном била укинута, а побијана пресуда се заснива на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању или су у поступку пред првостепеним судом учињене битне повреде одредаба парничног поступка, осим ако се побија пресуда на основу признања, пресуда због одрицања, пресуда због пропуштања, пресуда због изостанка, као и пресуда донета без одржавања главне расправе, односно ако се ради о пресуди у спору мале вредности.

Дакле, цитираним одредбама је према оцени Врховног суда прописана забрана вишеструког, односно поновног укидања првостепене пресуде када је она већ једном била укинута по одредбама Закона о парничном поступку, осим у одређеним случајевима из члана 383. став 4. ЗПП.

Сагласно цитираним одредбама које изричито прописују да у случају да је првостепена пресуда већ једном била укинута, другостепени суд не може укинути пресуду и упутити предмет првостепеном суду на поновно суђење.

Према томе, како је у овој парници једном већ била укинута првостепена пресуда Вишег суда у Београду П4 10/20 од 16.03.2021. године па је у поновном суђењу донета побијана пресуда Вишег суда у Београду П4 51/23 од 30.05.2023. године, то се забрана двоструког укидања из члана 387. став 3. Закона о парничном поступку, односи на одлуке којим се поступак правноснажно окончава у парничном поступку. Зато Апелациони суд у Београду није могао да својом новом одлуком укине пресуду у ставу трећем и петом изреке у односу на накнаду материјалне и нематеријалне штете и трошкове поступка и врати списе првостепеном суду на поновни поступак, већ да о изјављеној жалби мериторно одлучи.

У Закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 12.11.2019. године о забрани двоструког укидања решења у парничном и ванпарничном поступку, Врховни касациони суд је исказао свој став да двоструко укидање решења није могуће имајући у виду начело суђења у разумном року (члан 10. ЗПП) интенцију ефикасности парничног поступка која је промовисана у више одредаба ЗПП. Тај циљ се постиже и забраном двоструког укидања првостепене одлуке без обзира да ли се ради о пресуди или решењу јер се поступак окончава тек правноснажношћу судске одлуке којом је одлучено о свим захтевима странака (главна и споредна потраживања).

Сходно наведеном, за одлучивање о захтевима странака када је у жалбеном поступку првостепена (мериторна) пресуда већ једном била укидана, стварно је надлежан Апелациони суд у Београду.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**